

סימן קצ"ה

דברים האסורים בימי נדותה

סעיף א'

(א) חייב אדם לפרוש מאשתו עד שתספור ותטבול

❖ כל המרבה בהרחקות הרי זה משובח ב"ה ב'

❖ אין נפק"מ בין ראיה ממש למציאת כתם ב"ה ג'

(ב) רמ"א: ואפ' שהתה זמן ארוך ולא טבלה עדיין היא בנדתה

❖ אף בימי ליבונה כל דיני נדה יש לה ש"ך א'

(ג) ולא ישחוק ולא יקל ראש עמה (אפ' בדברים) שמא ירגיל לעבירה

❖ אסור להריח מבשמים שלה אפי' אינה עליה פ"ת א'

❖ אבל מותר בשמיה שנשאר בכלי מותר להריח ב"ה קי"ט

❖ ריח של דאודראנט מותר דמסתמא אינו נהנה בב"נ י'

❖ הבעל מותר לתת מתנה לאשתו וכן היא מותרת לתת מתנה לבעלה ב"ה י'

❖ אבל מתנה כדי לקרב לבבות קודם יום הטבילה אסור ששה"ל דף רנ"ח

❖ פשוט דנתינת פרחים ע"ש מותר משום כבוד שבת שם

❖ יש מקום להחמיר לא לשחוק במשחקים כגון סביבון בחנוכה ששה"ל אות ב' ויש מקילין וכן בשחמט בב"נ י"ד

❖ מותר לומר איזה בדיחותא שאינו מביא לידי קלות ראש בב"נ י"ד

(ד) אבל מותר לו להתייחד עמה כיון דכבר בא עליה פעם אחת תו לא תקיף יצריה

סעיף ב'

(א) לא יגע בה אפי' באצבע קטנה

- ❖ אם צריכה לטבול ואין אשה אחרת בעיר שיכולה לראותה מותר לבעל לראותה פ"ת ב'
- ❖ מי שמתה אשתו נדה ר"ל מותר ליגע בה פ"ת ב'
- ❖ אף בסגי נהור אסור לאשתו להחזיק ידו רק תקח מטלית או מקל בידה והוא יקח בצד אחר ב"ה ט"ז
- ❖ בחופת נדה המנהג שהחתן נותן הטבעת ליד הכלה ואין חוששין לאסור ב"ה י"ח
- ❖ אסור לקרות ביחד בספר אחד ששה"ל דף רנ"ח ויש מקילין אבל יזהרו מנגיעה בב"נ ד'
- ❖ אף שלא כדרך חבה אסור בב"נ ב'

(ב) ולא יושיט מידו לידה שום דבר

- ❖ אפי' בדבר ארוך ש"ך ג'
- ❖ אפי' בשינוי ב"ה כ"א
- ❖ ואפי' ברבים שידעו הכל דהיא נדה ומתביישים ב"ה כ"ב מ"מ יעשו באופן צנוע שלא ידעו ששה"ל דף רנ"ח
- ❖ יכול לשנות בדיבור כדי שלא יבינו אחרים שהיא נדה ששה"ל שם
- ❖ אף אם אחד מהם לבוש בתי יד אסור כלעיל בס"ק ט"ו ב"ה כ"ג
- ❖ אסורים להיות קוואט"ר בברית מילה ב"ה כ"ד ואף בשינוי כגון שיש שני כרים ותינוק על העליון ולוקח רק הכר העליון ששה"ל דף רנ"ז לפי החיד"א מותר בב"נ ד'
- ❖ מותר לשים חפץ על מטתה בריחוק ממנה כדי שלא יגע בה ששה"ל שם
- ❖ בעל המגרש אשתו נדה מותר למסור הגט לידה ב"ה ביא' ד"ה שום דבר

(ג) ולא יקבלנו מידה שמא יגע בבשרה

- ❖ אם החזיק אשתו נר בידה אסור לו לשתות טאב"ק או לחמם עצמו או להדליק נר אחר ממנה פ"ת ג'
- ❖ אבל מותר לאשה להחזיק נר ובעלה יקרא מאורה וכדומה ב"ה כ"ה

- ❖ ומותר להחזיק בידה נר הבדלה אף שהוא מקרב ידיו **שם**
- ❖ מותר לאחד מהם להחזיק מטריה בידם כדי להגין מהגשמים **שם**
- ❖ מותר ליטול תינוק מידה דחי נושא את עצמו והיינו אם אינו קטן או כפות או חולה **פ"ת ג'** ויש אוסרים **בב"נ ד'**
- ❖ מותר ליקח או ליתן תינוק היושב על ברכי אשתו אם אינה מחזקת אותו **בב"נ ד'**
- ❖ יש להתרחק מליגע בבגדיה שעליה **פ"ת ג'** ואפ' בולטים מעליה שאינה מרגישה בגופה **ב"ה ט"ו** ויש הרבה מקילים בזה **בב"נ ג'**
- ❖ מותר ליגע בבגדים שאינם עליה **פ"ת ג'** ואפ' מלוכלכת בדם **ב"ה ט"ו**
- ❖ לא יגעו מלבושיהם אלו באלו כשעליהם **ב"ה ט"ו**
- ❖ אסור להגביה שום חפץ ביחד ואף בחפץ קל שאין צריך סיוע של חבירו ואף אם אחרים משתתפים עמהם **ב"ה כ"ו**
- ❖ ראוי החמיר לא להרים משא כבד או שאר כלים כבדים ביחד **בב"נ ד'**
- ❖ בשעת הדחק מותר להעלות ביחד עגלה באוטובוס או במדרגות **בב"נ ד'**
- ❖ בליל סדר אסור להרים הקערה ביחד **בב"נ ד'**
- ❖ אסור לשניהם לדחוף או למשוך ביחד כגון עגלה **שם**
- ❖ אסור לשניהם להחזיק ידיו של תינוק שאינו יכול לילך מעצמו **שם**
- ❖ מותר לשניהם להחזיק ידיו של תינוק שיכול לילך מעצמו שאינם אוסרים ליגע בדבר אחד **שם** ויש מחמירים **ששה"ל דף רנ"ח**
- ❖ כשאחד מהם אוחז התינוק אסור לאחר לנשקו או לחבקו או לשחק עמו **ב"ה כ"ז**
- ❖ ויש אוסרים אף ליגע בו כגון להלבישו ולשתקו (ואם הדבר נחוץ מותר) **שם**
- ❖ גם אסור ליתן מכל לתינוק בציור זו **ששה"ל דף רנ"ז**
- ❖ יש להחמיר לא ליתן או ליקח דבר מארנקי או שקיט של אחר **שם**
- ❖ תליית הכביסה בחבל ביחד מותר אע"פ שתנדנד **בב"נ ד'**
- ❖ אם אחד אוחז בטלפון יכול האחר לנגוע בחוט המאריך מהטלפון דרך הליכתו **בב"נ ד'**
- ❖ מותר להעביר הדלת זה לזה בפתיחה ובסגירה **בב"נ ד'**

ד) רמ"א: וכן זריקה מידו לידה או להיפך אסורה

- ❖ יש מח' אם היא יכולה להסיר נוצה בנפיחה פ"ת ד' ונראה להחמיר ב"ה כ"ט
- ❖ יש מח' אם יכול לזרוק כלפי מעלה ולא נוכח אשתו פ"ת ד' המחמיר בזה תע"ב ב"ה כ"ח
- ❖ יש להחמיר שלא לנפנף אחד את השני בדף וכדומה להביא לו רוח קר ב"ה כ"ט ויש מתירין בב"נ י"ז
- ❖ מותר לזרוק על בגדיה ב"ה ל' והמחמיר תע"ב ציונים ס"ב
- ❖ מותר לזרוק לתוך ארנקי או שקית שבידה ב"ה ל' מותר בשעת הדחק בב"נ ד'
- ❖ מותר להניח דבר בתוך עגלה שהיא מוליכה בב"נ ד'
- ❖ שכח שהיא נדה ופשט לה ספר לא תניח לו ליפול אלא תקח בשינוי בב"נ ד'
- ❖ יש למנוע מלהוליך מטת אשתו או כסא הגלגלים שלא בשעת הדחק שם
- ❖ יש להחמיר לא ליתן מאכל לתינוק שמחזיקה בידה ששה"ל ג' מותר בב"נ ד'
- ❖ נתינת גט לאשתו נדה מותר דעומדים להפרד ששה"ל ג'

סעיף ג'

א) לא יאכל עמה על שולחן אחד אלא א"כ יש שם שינוי המפסיק ביניהם כגון לחם או קנקן או שיאכל כל אחד במפה שלו

- ❖ אף אסור לאכול בקערה אחת בזה אחר זה ש"ך ד'
- ❖ יכול לגלות מעט מן השולחן והיא תאכל עליו שם ו'
- ❖ כן מותר לעשות חור במפה ששה"ל דף רס"א
- ❖ כשמשתמש בלחם או קנקן בשביל היכר אסור לאכול מהם ט"ז א'
- ❖ יש מקילים אם שינה מקומה הרגילה אבל נכון להחמיר אך בשעת הצורך אפשר להקל ששה"ל דף ר"ס
- ❖ יש מקילים לאכול מקערה אחת כשיש שם היכר ויש מחמירים וכן נוטים להלכה ששה"ל דף ר"ס
- ❖ צלחת של פירות נחשב כקערה אחת ואסור אבל אם הניח לזמן מה קודם שאוכל מותר שם
- ❖ גם שתיה בשולחן אחת אסורה ב"ה ל"ב
- ❖ גם אכילה ושתיה עראי אסורים שם

- ❖ שלא בשעת אכילה מותרים לישב זה בזה ובלבד שלא יגע ב"ה ל"ג
- ❖ בשולחן גדול מאוד שזה יושב בקצה זה וזה יושב בקצה זה מותר דהוי היכר גדול **ששה"ל ב'**
- ❖ מותרים לישב סמוכים זה לזה במחצלת שעל הקרקע **שם**
- ❖ י"א שא"צ היכר כשאוכלים עם אחרים וי"א זה דוקא כשאחרים מפסיקם ביניהם וי"א בכל גווני אסור וטוב להחמיר כזה אבל המיקל בזה יש לו על מי לסמוך **ב"ה ל"ד** וסגי בהיתר כל דהו וא"צ להיות גבוה **בב"נ ל"ב**
- ❖ אכילה בשינוי אינו נחשב היכר **ב"ה ל"ו**
- ❖ י"א שאם שינה האשה מקומה נחשב כהיכר וי"א דלא **ב"ה ל"ז** וכן יכולה להרחיק עצמה ממנו **בב"נ ל"א**
- ❖ ההיכר צריך להיות ביניהם ולא מן הצד ולא בין הקערות **ב"ה ל"ח** יכול להיות מרוחק מעט ובלבד שניכר **בב"נ ל"ה**
- ❖ אפי' היה שם ההיכר קודם אכילה מהני ואין צריך שיניחו שם בדוקא **ב"ה ל"ט**
- ❖ פרוסת פת אינו נחשב היכר אפ' אינם אוכלים ממנה שהדרך הוא שמונחים פרוסת פת בשולחן **ב"ה מ'**
- ❖ אם רק שינה מקומו של ההיכר מהני כגון אם הדרך להיות בצד השולחן ושינה מקומו והניחה ביניהם **ב"ה מ"א**
- ❖ ההיכר צריך להיות גבוה קצת ממילא לא מהני צלחת או מפתח או טבעת וכדומה **שם**
- ❖ מנהג העולם דאפ' טבעת וכד' מחשיבים להיכר אם ניכר לשניהם **ששה"ל ג'**
- ❖ אם רגיל להיות קנקן בשולחן מהני רק אם אין שותים ממנה ואם אינו רגיל להיות בשוחן אז הוי היכר אפי' אם שותים ממנה ויש חולקין על זה **ב"ה מ"ב**
- ❖ גם יכול לכפול חלק המפה שאצלו ע"ג המפה **ב"ה מ"ג**
- ❖ גם יכול להניח מפה שניה ע"ג מפה שלו **שם**
- ❖ ההיתר של מפות נפרדות אינו אלא כשאינם אוכלים כזה בימי טהרתה **ב"ה מ"ד**
- ❖ גם יכול להניח איזה כלי או קערה תחת הקערה שלו **ב"ה מ"ו וששה"ל ד'**
- ❖ י"א שהאיסור מוטל על הבעל ואם אין האשה יודעת מההיכר אפ"ה מועיל ולהרבה פוסקים אין מחלקים **בב"נ ל'**
- ❖ אם אינם אוכלים אצל שולחן לא מיקרי אכילה ביחד **בב"נ ל'**
- ❖ י"א דילד מהני להיכר וי"א דצריך להיות בן חמש וי"א דצריך להיות בגיל שמתביישים ממנו וי"א דילד היושב בכסא גבוה שמטפטים בו מהני **בב"נ ל'**

(ב) רמ"א: וי"א דצריכים הפסק בין הקערות רק כשאוכלים בב' קערות כשהיא טהורה אבל אם כשהיא טהורה אוכלים בקערה אחת אז מספיק לאכול מב' קערות כשהיא טמאה ואין צריכים היכר אחר וכן נוהגין.

❖ לפי הב"ח זה מותר רק כשאוכלים עם בני בית על שולחן אחד אבל אם אוכלים על שולחן אחר לבדם אסור וחלק הש"ך על זה ש"ך ז'

❖ למעשה כשאחרים מפסיקים נוהגים להתמיר לכתחילה וכשיש בושה מקילין **ששה"ל רס"ב**

❖ אסור לאכול מחתיכות קטנות בקערה אחת **ט"ז ב'**

❖ אבל כשיש חתיכות גדולות בקערה כדרך של קדירה וכל אחד משים על קערה שלהם מותר **שם**

❖ היינו דוקא אם אוכלים מאותו מאכל אבל אם הם אוכלים מאכלים נפרדים אז אינו נחשב כהיכר **ב"ה מ"ט**

❖ י"א דמותר לאכול מקערה אחת כשבני בית אוכלים עמהם ויש מחמירים דאז בודאי יאכל משירי מאכל שלה **פ"ת ה'**

❖ אשה שהריחה טאב"ק כמו חצי כלי מותר לבעלה להריח השאר דלא דמי למאכל **שם ו'**

(ג) רמ"א: י"א שאסור לבעל לאכול משירי מאכל שלה כשם שאסור לאכול משירי כוס שלה

❖ לפי הב"ח אסור לה להביא לו מאכל כמו משתה ולפי הט"ז מותר **ט"ז ג'**

❖ גם יש להם קולות של שירי שתיה **ט"ז ד'**

❖ ב' חתיכות בצלחת אחת אינו נחשב כשיריים ואם היא אכלה חתיכה אחת יכול הבעל לאכול חתיכה אחרת אפי' נוגעות זו בזו ואפי' אם דעתה היה לאכול שניהם ונמלכה **ב"ה נ"א**

❖ וכן הדין בפירות ואגוזים שאינם נחשבים כשיריים **שם** ונוטה להתמיר **ששה"ל ח'**

❖ אבל אם עושים כמאכל אחד כסלט אז נחשב כחתיכה אחת ואסור לאכול ממנה אבל קודם שאכלה מותר לה לסלק חלק מסלט שלה לצד אחד והבעל מותר לאכול ממנה **שם**

❖ פרוסות של לחם גדול אינו נחשב כשיריים **שם**

❖ אבל פרוסות מלחם קטן שנעשה לאדם אחד נחשב כשיריים ואסור **שם**

❖ אבל מלח וסוכר וכן חמאה שדרך לאכלם מעט מעט אינו נחשב כשיריים **שם**

❖ אם ייחדה צלחת ועדיין לא אכלה ממנה אינו נחשב כשיריים ומותר **ששה"ל ח'**

❖ מותר לבעל להשתמש במשחה שינים של אשתו **ב"ה נ"ג**

❖ כל זה אם היא אכלה מהמאכל אבל אם היא רק טעמה מהמאכל אינו נחשב כשיריים **ב"ה נ"ד**

- ❖ אם דבר המאכל הוא דבר הצורך לכלי נחשב כשיריים ואם א"צ לכלי יש להחמיר **ששה"ל ח'**
- ❖ **יש עוד איסור של אכילה מקערה אחת בבת אחת דהיינו שהתחיל השני לאכול קודם שנגמר הראשון ואלו הן ההלכות: (הכל בב"ה נ"ו)**
- ❖ אפי' נזהרים לא ליגע זה בזה
- ❖ אפי' בחתיכות גדולות
- ❖ אפי' הנחת היכר לא מהני
- ❖ אפי' הם מאכלים נפרדים בקערה אחת
- ❖ אפי' אם יש ב' מקומות בית קיבול
- ❖ אפי' שקית או שאר כלי נחשב כקערה אחת
- ❖ אפי' אם אוכלים אחרים מאותו קערה
- ❖ אפי' אם אוכלים דבר לח כגון מרק ונותנים כל אחד לכף שלהם אסור משום דנחשב הכף כידא אריכתא
- ❖ צריך אחד מהם לשים המאכל לכלי שני ואז שניהם יכולים לאכול מהקערה
- ❖ אם הונח המאכל על השולחן בלי קערה מותרים לאכול מהמאכל בלי כלי שני
- ❖ בשעת הדחק מותר לאכול בכף אחת מב' קערות **ציונים ק"כ**
- ❖ צריך דוקא כלי שני ולא מספיק להניחו על השולחן **ציונים קכ"ב**
- ❖ קערה של פירות מותר **בב"ז ל"ג**
- ❖ אסור לשניהם לטבול ביחד ברוטב כדי לאכול ממנה מיד **בב"ז מ"ד**

סעיף ד'

(א) לא ישתה משיוירי כוס ששתתה היא

- ❖ שתתה חצי כוס ואח"כ מלאוהו אסור דעדיין נחשב שיוריה **ש"ך ט'**
- ❖ שתתה כל הכוס ואז מלאוהו מותר הבעל לשתות הימנה וא"צ הדחה בינתיים **שם** אבל עדיין אסור לשתות המשהוא שבכוס **ב"ה נ"ט** והמחמיר להדיח הכוס בינתיים תע"ב **ציונים ק"ל**
- ❖ מובא בד"ת ס"ק י"ד שיש היזק שבא מרוק של נדה ממילא יש מקום להחמיר לשטוף הכוס ששתה אשתו ממנה **ששה"ל רס"ג**

- ❖ גם אם בעת השתייה לא היה בדעתה לשייר לבעלה אסור ב"ה נ"ז
- ❖ אפי' כל שהוא שם נ"ח
- ❖ גם אם שתתה מקנקן אע"פ שאין דרך לאדם אחד לשתות כל המשקה שבתוכה חשב שיריים ב"ה ס'
- ❖ גם אם שתתה רק כל שהוא נחשב שיריים שם ס"א
- ❖ אפי' אם שתה אחר מהכוס קודם ששתתה היא אסור שם ס"ב
- (ב) רמ"א: אם אדם אחר מפסיק ביניהם מותר
- ❖ מותר לאחר לשתות ביניהם בכוונה להתיר לבעלה ב"ה ס"ד
- ❖ אפי' שתה רק דבר מועט מותר שם ס"ה
- (ג) רמ"א: אם הורק לכוס אחר אפי' הוחזר לכוס ראשון מותר
- ❖ מותר לעשות זה לכתחילה ב"ה ס"ז
- ❖ שתתה מקנקן מותר למזוג לכוס ואינו נחשב כדרך שתיה שם ס"ח
- (ד) רמ"א: אם שתתה היא והוא אינו יודע א"צ להגיד לו שלא ישתה
- ❖ אף אם לא שתתה בפניו כל זמן שיודע הבעל ששתה אשתו מהכוס אסור ב"ה ע'
- ❖ דוקא אם אינו יודע ששתתה היא אבל אם אינו יודע שפירסה גדה צריכה להגיד לו שם ע"א ויש מקילין בב"נ
- מ'
- ❖ ואם הוא מסופק אם שתה אשתו או אחר א"צ לברר ספיקו ומותר לשתות שם ע"ב
- (ה) רמ"א: היא מותרת לשתות מכוס ששתתה הוא
- (ו) רמ"א: אם שתתה מכוס והלכה לה י"א שמותר לו לשתות המותר דאין כאן חבה
- ❖ אם חזרה ובאתה באמצע השתיה מותר לבעל לגמור פ"ת ז' וי"א שאסור ב"ה ע"ו
- ❖ אם פרסה גדה באמצע השתיה מותר לגמור שם
- ❖ ומותר לו לומר לה ללכת כדי שיוכל לשתות ב"ה ע"ד
- ❖ אפי' פונה אשתו לצד שני ואינה רואה אותו עדיין אסור עד שהלכה ממקום בעלה שם ע"ה
- ❖ בער"ה כתב שאם היא יודעת ששתה הוא אז אין הבעל יכול ל"תות ביאור' ואם שתתה מכוס

- ❖ אם התחיל לשתות מפני ששכח שהיא גדה ונזכר באמצע נראה שלא יגמור שתייתו ב"ה ע"ו
- ❖ יש להסתפק אם צריכה לצאת מאותו חדר או מאותו בית ואפשר דיש להקל **ששה"ל ד'**

סעיף ה'

(א) לא ישב במטה המיוחדת לה אפ' שלא בפניה

- ❖ י"א דוקא לישן כשפושט בגדיו אבל ישיבה בעלמא כשהוא לבוש בגדיו מותר אפ' בפניה ש"ך י' וי"א אף ישיבה בעלמא אסור ט"ז ו' ונקטינן לחומרא ב"ה ע"ז
- ❖ י"א דמותר לה לישן במטת בעלה בפניו ט"ז ו' וי"א דמותר ובשעת הדחק יש לסמוך על המקילים ב"ה ע"ט
- ❖ לכו"ע מותר לה לישון במטת בעלה שלא בפניו וא"צ לחשוש שנתעברה מסדין של בעלה שם
- ❖ מותר לאשה לישב על מטת בעלה אפ' בפניו ט"ז ו'
- ❖ נגיעה בסדין המלוכלך בדם אין איסור שם
- ❖ כן הדין בכרים וסדינים המיוחדים לה פ"ת ח' ה"ה השמיכה שלה ב"ה פ"ב
- ❖ ואם נתחלפו בשעת הכיבוס ומתחלפים תמיד אז מותר לו להשתמש בסדין שהיא משמשת בה משעת הכיבוס האחרון וכן להיפך ב"ה פ"ב
- ❖ אם אינה בעיר כלל מותר לישב פ"ת ט' ואם דעתה להתעכב לכמה ימים אז אפי' שינה מותר ב"ה ע"ז
- ❖ ליגע במטתה מותר שם ע"ח אבל אם היא במטה ובפרט אם מתנדנד המטה והאשה מרגשתה ראוי למנוע אבל בעת הצורך מותר שם
- ❖ מותר לעמוד על מטתה כדי להגיע למקום גבוה בב"נ נ"א
- ❖ ספה שפעמים הוא שכב עליו ביום ופעמים היא שוכבת עליו ביום מותר לשניהם לשכב עליו ובלבד שאין שוכבים ביחד ב"ה פ'
- ❖ יחוד היינו שישנה על המטה ולא יחוד בפה **ששה"ל ד'**
- ❖ אפי' אם תחליט בדעתה לא לשכב עוד על מטה זו אפ"ה אסור לשכב עליו שם פ"א ואם שכב בעלה עליו פעם אחת אז נחשב כמטתו ומותר לשכב עוד שם
- ❖ יש מחמירין לא ליגע במשכבה ובבגדיה ותבא עליהם ברכה ציו' קנ"ט

(ב) רמ"א. אסור לישב ביחד על ספסל המתנדנדת ואינה מחוברת לכותל

❖ וכ"ש על מטה אחת אפי' קבוע ברצפה ב"ה פ"ד

❖ י"א דכשהוא מחובר לכותל מותר לישב עליו אף אם נתנדנד (וכן משמע) וי"א דכל שמתנדנד אסור וצ"ע שם

פ"ה

❖ קורות כבידים העומדים לבנין ואינם מתנדנים ואינם מטלטלים מחמת כובדם מותר לישב עליהם דנחשב כמחובר לקרקע שם פ"ו

❖ כן אסור לאחד מהם לישב כשאחד מהם כבר תישב שם פ"ז

❖ חייט שקנה מכונה שצריך ג' בני אדם כדי שיפעלו מותר להשתמש בה באשתו דבהפסד מרובה לא גזרו ששה"ל ד'

❖ בזה"ז יש מח' אם אוטובוס נחשב כספסל המתנדנד או לא ששה"ל י"א, בב"נ נ"א

❖ מעלית אינו נחשב כנדנוד שם

❖ מותר לשבת ליד שולחן המתנדנד בב"נ נ"א

❖ מותר לעמוד ביחד על הספסל בב"נ נ"א

(ג) רמ"א. ויש מתירים כשאדם אחר מפסיק ויושב ביניהם

❖ לעת הצורך יש לסמוך על זה ב"ה צ'

❖ יש להסתפק אם מועיל ישיבת התינוק או לא שם צ"א

❖ יש להסתפק אם מהני הפסקת דבר ביניהם כגון תיבה וכדומה ביא' כשאדם אחד י"א דתיבה גדולה מהני וי"א אף דבר קטן מהני בב"נ נ"א

❖ אפ' אם יושבים הרבה אנשים בכל צד שלהם כל זמן שאינם ביניהם אסור שם צ"ב

❖ אפ' יושבים מרוחקים זה מזה בב"נ נ"א

(ד) רמ"א. לא ילך ביחד עם אשתו בעגלה או בספינה לטיול כגון לגנות או פרדסים

❖ אסור לנסוע לטיול במכונית אם יושבים בספסל אחד ב"ה צ"ג

❖ משמע אף אם יש אחרים עמהם ב"ה צ"ד ואם אחד מפסיק ביניהם מותר שם

❖ משמע אם הולך לטיול ולצרכיו שמוצר שם צ"ה

- ה) רמ"א. אבל אם הולך מעיר לעיר לצרכיו מותר אע"פ שהם לבדן ובלבד שלא ישבו בדרך שיגעו זה בזה
- ❖ ה"מ כשדעת אשתו לנסוע ללוחו או שאינה רוצה להיות בבית לבדה אבל אם דעתה לנסוע לטיול אסור וכן להיפך ב"ה צ"ז
- ❖ אף נסיעה באותו העיר מותר שם צ"ח
- ❖ מותר לנסוע אפי' בעגלה שלהם שם צ"ט
- ❖ מותר לנסוע ביחד לצרכיהם אפי' יושבים בספסל אחד ואם א"א לישב בלי נגיעה אסור שם ק'
- ❖ י"א שגם נסיעה ברגל לטיול אסור וי"א דמותר דחוששין רק לנדנדוד ונכון למעט בזה ביא' לא ילך
- ❖ לערוך קניות או לבקר קרובים או לנסוע לחתונה ושאר שמחות וכדומה כולם נחשבו כצרכיהם בב"נ צ"ח

סעיף ו'

- א) לא יישן עמה במטה אפי' כל אחד בבגדו ואין נוגעין זו בזו
- ❖ אם יש בנין למעלה מהמטות כל שהמטות נפרדות למטה מותר ש"ך י"א
- ❖ צ"ע אם יכול לשמוע קול זמר של אשתו נדה פ"ת י' ופשוט דאסור וגם בזמירות שבת ואפי' יש עוד בני בית ששה"ל סוף ב'
- ❖ שכיבה בלי שינה נמי אסור ב"ה ק"ג
- ❖ אפי' אם אין מטה מיוחד לאחד מהם אסור שם ק"ד
- ב) רמ"א. אפי' יש לכל אחד מצע בפני עצמו
- ❖ אפי' במטה הרחבה הרבה אסור ב"ה ק"ד
- ג) רמ"א: אפי' שוכבים בשתי מטות והמטות נוגעים זו בזו
- ❖ אף אם ראש מטה זו נוגעת לרגל מטה זו שאינם רואים זה את זה אסור דנראה כמטה אחת פ"ת י"א
- ❖ אם אין האשה במטתה יכול הבעל לישן במטתו אף אם המטות נוגעות זו לזו שם
- ❖ י"א אם מוקפות המטות בנסרים כתיבה דאינם נראים כמטה אחת מותר ויש אוסרים פ"ת י"א
- ❖ אסור לישון במטות המחוברות בדף בראש המטה אע"פ שהמטות עצמן אינם מחוברים שם ק"ז

- ❖ שיעור הרחקות המטות מעיקר הדין משהוא וי"א כדי שלא יבאו ליגע אחד בשני שלילה וי"א דלא יגע המכסה או הכר בלילה ב"ה ק"ט וי"א כדי הילוך אדם וי"א אמה ובשעת הדחק יכול לסמוך על משהוא ששה"ל ב' יש להסתפק במטה שע"ג המטה אם מותר לשניהם לישון עליו ביא' ואפ' אם שוכבים
- ❖ אין איסור לישון על הרצפה ויזהרו שלא יבואו לידי נגיעה וי"א שלא ישכבו פנים כנגד פנים בב"ב מ"ט

סעיף ז'

- (א) לא יסתכל אפ' בעקיבה ולא במקמות המכוסים שבה
- ❖ אשה נדה יכולה לשכוב על סדיני בעלה ואין חוששין שמא תתעבר ט"ז ז'
- ❖ וגם אסור לראות במראה או בבגד המנהיר ב"ה קי"א
- ❖ י"א דמכוסה היינו כדרך שהולכת בביתה ולא ברחוב ואם הולכת בביתה בלי כיסוי השיר אז מותר להסתכל בשערה שם קי"ד וי"א מקומות המגולים היינו מה שאסרו לקרות ק"ש נגדה בב"ב ז' ה'
- ❖ ראוי לכל אשה לכסות שערה בביתה שם
- ❖ ק"ש ותפילה תמיד אסור בפני שער אשתו שם
- ❖ אסור להסתכל בלידת הולד שם קט"ו
- ❖ צ"ע אם הבטה בלי הסתכלות מותר או לא ביא' לא יסתכל
- ❖ אסור אפ' אינו נהנה בראיתו בב"ב ז' ה'
- ❖ כיון שהותר הסתכלות באשתו ה"ה קול זמרה ויש מחמירין ובשעת הדחק להרדים התינוק מותר בב"ב ז' ח'
- ❖ אסור לשמוע קול זמר של אשתו בטייפ ומותר לשמוע קול כלי נגינה שמנגנת בו ויש מחמירין שם
- ❖ מותר ליהנות מקול דיבורה של אשתו שם

(ב) רמ"א: מותר להסתכל במקומות הגלויים שבה אע"פ שנהנה מראיתה

- ❖ אם יודע שיבא לידי הרהור אסור לו להסתכל ב"ה קי"ז
- ❖ נכון לא להסתכל בה יותר מדי שם קי"ח
- ❖ י"א בחופת נדה אסור לחתן לסתכל בכלה אפ' במקומות הגלויים עד הטבילה ויש חולקים ביא' אבל מותר

❖ גם מותר להסתכל בבגדי צבעונים שעליה ביא' מותר להסתכל בה

סעיף ח'

(א) ראוי לה שתתיחד לה בגדים לימי נדותה כדי שיהיו שניהם זוכרים תמיד שהיא נדה

❖ סגי בלבישת דבר אחד וא"צ לשנות כל הבגדים ב"ה ק"כ

❖ מותרת ללבוש אפ' בגדים נאים שם קכ"א

סעיף ט'

(א) בקושי התירו לה להתקושט בימי נדתה אלא כדי שלא תתגנה על בעלה

❖ נכון למעט בזה כל האפשר ב"ה קכ"ב

❖ כל המנוולת עצמה בימי נדותה רוח חכמים נוחים הימנה וכל המתקשטת וכו' שם קכ"ג

❖ י"א אם אין הבעל מקפיד כלל אז אינה צריכה להתקשט ביא' בקושי התירו

❖ י"א אם היא אינה רוצה להתקשט אף אם הבעל רוצה אינה חייבת להתקשט שם

סעיף י'

(א) כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה

❖ ומותר משום חסרון שפחות אבל המחמיר שומר מצרות נפשו פ"ת י"ב

❖ בין מעצמה בין מציווי ב"ה קכ"ד

❖ הצעת השולחן וכל מיני הכנב לאכילה מותר שם קכ"ו

(ב) אסור למזוג כוס לבעלה (בפניו-רמ"א) ולהניחו לפניו על השולחן וא"כ תעשה שום היכר כגון שתניחנו על השולחן ביד שמאל או תניחנו על הכר או על הכסת אפ' ביד ימינה

❖ י"א דאף לישא קערות לשולחן אסור וי"א שמותר ש"ך י"ג

- ❖ י"א דרך מזיגה עם הושטה אסור אבל אם עשה רק אחד מהם מותר וי"א דאף הושטה עצמה אסורה **שם** ויש להקל בעת הצורך חוץ מיין ב"ה ק"ל
- ❖ לכ"ע מותר לאשה להגיש לכל השולחן וכולם אוכלים ממנה כיון דאיננו מיוחד לבעל ב"ה קכ"ח
- ❖ ובקידוש והבדלה שרק הבעל שתה אע"פ ששתה בשביל כל הבית אסור ואם גם אחרים שותים מהכוס אז מותר **ביא' למזוג הכוס**
- ❖ צ"ע אם מוזגים מכוס של קידוש לכוסות אחרים אם זה נחשב מזיגה לכל בני הבית **שם**
- ❖ צ"ע אם שותים ממנה הבעל ואשתו אם זה נחשב כב"ב או לא **שם**
- ❖ אסור לאשה לקחת מקערה ציבורי וליתנה לבעלה בפניו דשימוש זו מיוחד לבעלה **שם**
- ❖ אסור לאשה לשים מלח או תבלין לתוך צלחת בעלה בלי שינוי **שם**
- ❖ י"א דרך מזיגת כוס יין אסור וי"א דכל מאכל ומשתה אסור **שם** יש להחמיר ב"ה קכ"ח ואם אין לו מי שימישנו וקשה לה להגיש בשינוי מותר ובלבד שלא תשימה המאכל לקערה בפניו **ציו' רל"ח**
- ❖ לכ"ע מים מותר דלא חשיבי ב"ה קכ"ח
- ❖ צ"ע אם במשקה או מאכל שדרכו לתבלו בסוכר וכדומה אם גם זה אסור **ביא' חוץ ממזיגת**
- ❖ י"א דאף אם לא מזג לפניו כיון שמניחה על השולחן אסור ואינו כן ומותר בלי שינוי אם לא מזגה ורק הניחה לפניו **ש"ך י"ד**
- ❖ מותר לאשה למזוג לבקבוק ובעלה יקח מקבוק ומזג לכוס ב"ה קכ"ט
- ❖ אסורה למזוג לכוס שכבר עומד בפניו ב"ה קל"א
- ❖ מותרת להניחה כוס במקום בעלה שלא בפניו ואפ' ידע הבעל **שם קל"ב**
- ❖ וכן מותר לבעל לחזור לאחוריו כשהגיש אשתו ב"ה קל"ד אסור להעצים עינו או לחזור לאחוריו **ששה"ל ו'**
- ❖ איטרת יד תניחנה ביד ימין ב"ה קל"ו
- ❖ י"א דבזמנינו יד שמאל אינו נחשב שינוי דאינו משים לב לזה **בב"ב כ'**
- ❖ ה"ה דיכול להניחה על הספסל דכל שאינה מניחה על השולחן מותר **שם קל"ז**
- ❖ גם מותר לה להניחה על השולחן קצת רחוק ממנו **שם קל"ח** ואולי זה אינו רק במאכל ולא ביין **ציו' רנ"ט**
- ❖ כל זה אסור אף אם אינו יודע שהיא נדה **ביא' ממזיגת הכוס**
- ❖ צ"ע אם עברה והגיסה בלי שינוי אם מותר ליהנות ממנה **ביא' שאסורה למזוג מותר ששה"ל ג'**
- ❖ תרופות אינם בכלל מזיגת הכוס **בב"ב כ'**

סעיף י"א

(א) אסורה להציע מטתו בפניו דהיינו פריסת הסדינים ומכסה שהוא דרך חבה

❖ כשם שאסור לה להציע מטתו כך אסור לו להציע מטתה ב"ה קל"ט

❖ אסור גם אם הם אכסנים בבית אחר שם ק"מ

❖ צ"ע אם יכולה להצעה מטתו בשביל אחר ציו' רס"ג

❖ אסור גם בבוקר שנעשה רק בשביל ניקוי הבית ב"ה קמ"א מותר ששה"ל ב'

❖ אסור לה להציע ב' מטות א' לו וא' לה אע"פ שעדין אינם יודעין איזה מטה למי שם קמ"ב

❖ מטה העשויה לשניהם כגון לשנית עראי ביום צ"ע אם יכולה להצעת המטה ציו' רס"ד

❖ אף ע"י שינוי אסור שם קמ"ג

❖ הצעת הסדין לבד אסור אע"פ שלא ישן בלי מכסה שם קמ"ד

❖ אם נעשה הצעת המטה א"צ לסתור כדלעיל במאכל ששה"ל א'

(ב) אבל הצעת כרים וכסתות שהוא טורח ואינו דרך חבה מותר

❖ י"א דגם זה אסור אבל לדינא מותר ב"ה קמ"ו

❖ בזה"ז שאינם כבדים יש להחמיר כגון בזמן הקיץ ששה"ל ד'

(ג) שלא בפניו הכל מותר ואפ' הוא יודע שהיא מצעת המטה

❖ אם ישן הבעל בחדר מותר לה להציע מטתו באותו חדר דכל שאינו רואה מותר ואם חוששת שיקץ משנתו אסור ב"ה קמ"ח

❖ מותר לו לחזור לאחוריו שם קמ"ח

❖ מותר לאשה לומר לבעלה לצאת וכן להיפך שם קמ"ט

סימן י"ב

(א) אסורה ליצוק לו מים לרחוץ פניו ידיו ורגליו ואפ' אינה נוגעת בו ואפ' הם מים צוננים

❖ אסורה רק ליצוק עליו ממש או ליצוק לכלי ונוזל לכלי אחר אבל מותרת להביא לו מים כדי לרחוץ בה ט"ז ח'

❖ אף להביא לו מים כדי לרחוץ בה והוא רוחץ בלי סיוע מאשתו אסור ש"ך ט"ז

- ❖ ויש להחמיר כש"ך ב"ה ק"נ
- ❖ אף למחמירים אף אם לא הכינה לו כל צרכי רחיצה ועדיין חסר לו למשל כלי אפ"ה אסור **שם**
- ❖ הכנת המים שלא בפניו מותר לכ"ע אפ' יודע הבעל שהכינה אשתו מים בשבילו **שם**
- ❖ אפ' ע"י שינוי אסור ב"ה קנ"א וי"א דמותר וכן להניח בקצת ריחוק ממנו מותר
- ❖ גם אסור לבעל ליצוק לאשתו **שם קנ"ב**
- ❖ אף פניו ידיו או רגליו לחוד או שאר כל הגוף אסור ב"ה קנ"ג
- ❖ בין רחיצה של רשות בין רחיצה של מצוה כגון נט"י או מים אחרונים אסור אבל מותר לבעל לחזור לאחוריו כשהיא הגישה ב"ה קנ"ד רחיצה של מצוה מותרת **ששה"ל רע"ג**
- ❖ פתיחת הברז נחשב כיציקה ואסור **שם קנ"ה**
- ❖ צ"ע אם מותרת לצוק מים לאנשים הרבה ואחד מהם בעלה ב"א' ליצוק לו

סעיף י"ג

- (א) גם אסור לבעל למזוג לאשתו
- ❖ למ"ד לעיל דסבר דגם מאכל אסור להגיש גם כאן הבעל אסור להגיש ב"ה קנ"ט
- ❖ יזהר בליל הסדר לא למזוג שלא כדין **שם ק"ס**
- (ב) ועוד אסור לשלוח כוס יין המיוחד לה לא שנא כוס של ברכה לא שנא כוס אחר
- ❖ גם אם אחר מזג הכוס אסור ב"ה קס"ב
- ❖ וי"א דגם שאר משקים חשובים אסור חוץ ממים ב"ה קס"ג
- ❖ מיני מאכלים מותר לשלוח לה ב"ה קס"ד
- ❖ אפ' אם אשתו בחדר שני אסור לשלוח אליה ב"ה קס"ה
- ❖ אפ' שולח כמה כוסות כל שאחד מהם בשביל אשתו אסור ב"ה קס"ו
- ❖ אם שלח לה אסורה לשותות מהכוס בב"נ כ"ג
- (ג) אם שותים אחרים מהכוס ואח"כ שתית האשה לית לן בה

- ❖ ראוי להחמיר פ"ת י"ד
- ❖ י"א דגם אם שטה הבעל מכוס זה קודם אשתו נחשב כאחרים ומותר וי"א דמותר רק אם אחרים שותים ב"ה קס"ח
- ❖ צ"ע אם היא יכולה לשתות מהכוס תחילה ואח"כ אחרים שם ק"ע
- ❖ למזוג לכוסות הרבה ותקח אשתו א' מהם אסור ביא' כן הוא אסור מותר ששה"ל ה'

סעיף י"ד

- ❖ (א) צריך להרחיק אלו ההרחקות בין בימי נדותה בין בימי ליבונה בין רואה ממש בין מוצאת כתם
- ❖ אפ' שם פעם אחת במקוה אפ"ה צריך להתרחק ממנה כגון לא לשכב על מטתה עד שגמר טבילתה ב"ה קע"ב
- ❖ (ב) רמ"א: י"א דבימי ליבונה מותר לאכול עמה בקערה אחת וכן נוהגין להקל. ויש להחמיר
- ❖ י"א שאסור לאכול ביחד בימי ליבונה אבל ביום ז' מותר וי"א אף ביום ז' אסור ש"ך י"ז
- ❖ יש להחמיר יותר בימי ליבונה כיון דרואה דאין לה טומאה כ"כ חיישינן שמא יבא לידי איסור ט"ז ט'
- ❖ אבל צריך להתרחק משאר הרחקות עד אחר טבילה ב"ה קע"ד
- ❖ יש להחמיר ב"ה קע"ה

סעיף ט"ו

- ❖ (א) כל ההרחקות מתרות אם הוא חולה ואין לו מי שימישנו זולתה
- ❖ אבל תיזהר מליגע אותו ואם א"א מותר ותדקדק ליגע אותו במפה ואם א"א גם בלי מפה מותר ב"ה קע"ו
- ❖ מותר אפ' אם אינם נמלטים מהרגש חיבה וראוי להם להסיח דעת מזה שם
- ❖ אפ' הוא חולה שאין בו סכנה מותר אבל למיחוש וכאב בעלמא אסור ב"ה קע"ז
- ❖ חייב לשמשו ע"י אחר אפ' ע"י הדחק ב"ה קע"ח
- ❖ אינו חייב לשכור שמש שם

- ❖ אסור לה לטבול מנדתה קודם גמר ימי ליבונה כדי להקל על הרחקות ביא' אם הוא חולה
- ❖ אסור לה לשמש בשבילו אם יכול לעשות בעצמו ב"ה ק"פ
- (ב) ותיזהר ביותר מהרחצת פניו ורגליו והצעת המטה בפניו
- ❖ במזיגת כוס יש הרבה היתרים ואפ' למחמירים הכא בחולה מותר ש"ך י"ח
- ❖ אם הבעל צריך דברים אלו אף הם מותרים ב"ה קפ"א
- ❖ מותר להביא לו מים והוא רחץ בעצמו דבחולה סומכין על המקילים ב"ה קפ"ג

סעיף ט"ז

- (א) אשה חולה והיא נדה אסור לבעל ליגע בה כדי לשמשה
  - ❖ שאר דברים חוץ מנגיעה מותרים ב"ה קפ"ו
  - ❖ לכו"ע נגיעה בבגד אינו אלא מדרבנן וא"כ אף לפי המחבר בבגדים יהיה מותר ביא' אסור לבעלה ליגע
  - (ב) רמ"א: וי"א אם אין לה מי שימישנה מותר בכל וכן נוהגין אם צריכים הרבה לכך
  - ❖ אף אם היא חולה שאין בה סכנה מותר רק לא ירחצה ואם גם זה א"א מותר פ"ת ט"ו
  - ❖ לצורך מצוה כגון נט"י שחרית או לסעודה מותר ב"ה קפ"ט
  - ❖ מותר לו להביא מים והיא רוחצת במים דבחולה מקילין שם
  - ❖ מותר אפ' אם אינם נמלטים מהרגש חיבה וראוי להם להסיח דעת מזה ב"ה קפ"ז
  - ❖ וחייב הבעל לשכור משרתת ב"ה קפ"ח
  - ❖ כששוכבת במטה בב"ח אפשר להגביה המטה ע"י הפעלת חשמל וכן מותר להגביה ביד אם הוא צורך החולה
- ששה"ל ד'

סעיף י"ז

(א) אם בעלה רופא אסור למשש לה הדפק

- ❖ היינו בחולה שאין בה סכנה אבל בחולה שיש בה סכנה מותר אם אין שם רופאים **ש"ך כ'**
- ❖ המנהג שרופאים ישראלים ממשמשים הדפק אפ' של אשת איש או נכרית אפ' אם יש שם רופאים אחרים גוים **ש"ך כ'**
- ❖ יניח בגד על הדפק ואז מותר לבעלה למשש על אותו בגד **פ"ת י"ז**
- (ב) רמ"א: אם אין רופא אחר ויש סכנה בחליה מותר כל שכן מלעיל
- ❖ אם יש רופא אחר אבל אינו מומחה כבעל או שידע הבעל טבעה של אשתו מותר בבעל **ב"ה קצ"ו**
- ❖ י"א אף בחולה שאין בה סכנה מותר לבעל דלא כרמ"א וצ"ע לדינא **ב"ה קצ"ח** והמיקל לא הפסיד **ציר' שנ"ג** ובצורך גדול מותר **ששה"ל רע"ח**
- ❖ מותר למשש דפק במקום שיש סכנת אבר **ביא' ויש סכנה**
- ❖ צ"ע כשהבעל חולה שאין בו סכנה אם מותר לאשתו למשש דפקו **ביא' סכנה בחליה**
- ❖ ישתדל ללכת לרופאה מרופא ואפ' אם הרופא בחינם **ששה"ל שם**
- ❖ ואין ללכת לרופא בשביל מניעת ההריון בלי פסק ממורא הוראה **שם**
- ❖ יזהר כל מה שאפשר מאיסור יחוד ברופא **שם**